

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
23 mei 2023 (mondelinge uitspraak 16 mei 2023)

Zitting: 16 mei 2023 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in de Brink op het terrein van ....
De mondelinge behandeling vindt via beeld- en geluidsverbinding plaats.

Klachtnummer: KC 2023 – 031

---

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klachten:

Klager is het niet eens met de opname en het verblijf op een gesloten afdeling.
Bij de begeleiding naar zijn kamer is er door een teveel aan geweld zijn tas van 1500 euro beschadigd. Klager verzoekt hiervoor om een schadevergoeding.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 11 mei 2023 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 11 mei 2023 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 11 mei 2023 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 16 mei 2023.
- De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 16 mei 2023 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, aangeklaagde en de pvp medegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op .... De psychiatrische voorgeschiedenis vermeldt zwakbegaafdheid, systeemproblematiek in zijn jeugd, een manisch-psychootische ontregeling geluxeed door cannabis en slaapdeprivatie. Tot november 2022 was klager in behandeling bij het gebiedsteam Midden. Hij is op 28 april 2023 met een lopende zorgmachtiging opgenomen.

Klager is dreigend naar anderen en uit zich verbaal dreigend. Hij is ernstig verward en dreigt daardoor agressie van anderen over zichzelf af te roepen. Er is sprake van risico op (verdere) maatschappelijke teloorgang, daar het klager door de psychotische klachten niet lukt om voor zichzelf te zorgen.

Op 13 februari 2023 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een zorgmachtiging verleend tot en met 13 augustus 2023, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

De waarnemend zorgverantwoordelijke heeft klager op 28 april 2023 onderzocht en op 28 april 2023 is de voorgenomen beslissing met hem besproken.

Op 29 april 2023 wordt aan klager de informatie over het verlenen van verplichte zorg door de geneesheer-directeur overhandigd.

Op 29 april 2023 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de zorgmachtiging.

De waarnemend zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 29 april 2023 dat onder meer de volgende verplichte zorg zal worden gegeven: Het opnemen in een accommodatie, ter behandeling van een psychische stoornis.

De waarnemend zorgverantwoordelijke stelt dat er sprake is van psychotische klachten bij klager bekend met een Bipolaire I stoornis. Klager is dreigend naar anderen, zo uit hij zich verbaal dreigend en heeft hij met een mes gezwaaid. Klager is ernstig verward en dreigt daardoor agressie van anderen over zichzelf af te roepen. Er is sprake van risico op (verdere) maatschappelijke teloorgang, daar het klager door de psychotische klachten niet lukt om voor zichzelf te zorgen; zo loopt hij bijvoorbeeld rond in met ontlasting en urine bevuilde kleding. Er is sprake van verschillende wanen, die onder andere maken dat klager overmatig rondloopt.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat, antwoordt hij dat het goed met hem gaat. Hij heeft vandaag aangeklaagde gesproken. Klager zegt dat hij daar lang op heeft moeten wachten in verband met ziekte van een andere arts. Hij heeft nu wat vooruitzichten. Klager wil zijn vrijheden terug en wil naar huis en zijn huis opruimen.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat het thuis goed ging en dat de opname geen verband heeft met een herhaling van een psychose, omdat hij geen psychose meer heeft. Hij zegt dat hij dacht dat hij voor een gesprek werd opgehaald door het gebiedsteam, maar dat hij nu al drie weken doelloos in de kliniek zit met allemaal zieke mensen.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij de zorgen die aangeklaagde over hem heeft wel kan begrijpen, maar dat hij zijn vrijheid wil. Hij is een volwassen man en weet wat hem goed of slecht doet. Hij vertelt dat hij een containerwoning heeft en dat anderen geen last van hem hebben. Hij heeft een goed contact met zijn ouders, die er voor hem zijn. Klager zegt dat hij al vanaf zijn dertiende jaar jointjes rookt en dat dit in zijn systeem zit. Hij vindt niet dat hij er slecht tegen kan. Klager zegt dat hij van wiet paranoia wordt, maar van hasj alleen als hij soms teveel gebruikt.

Gevraagd naar de medicatie antwoordt klager dat hij zijn medicatie neemt en dat hij deze medicatie ook nodig heeft. Hij zegt dat hij Cisordinol en prometazine slikt.

Hiernaar gevraagd antwoordt klager dat hij diverse trauma's heeft. Hij heeft bijvoorbeeld toen hij drie jaar was gezien dat zijn moeder werd gestoken. Hij heeft een trauma van een arrestatie terwijl hij alleen in zijn onderbroek liep en van een ziekenhuisopname.

Gevraagd naar de beschadiging van de tas antwoordt klager dat hij aan het zonnen was in de tuin en dat hij door de verpleging op de grond werd geduwd, omdat zij hem naar zijn kamer wilden begeleiden en hij niet meewerkte. Klager lag in een platte houding op zijn buik op de grond toen zij de tas onder hem vandaan trokken en het hengsel ervan af ging. De tas (een Gucci) heeft hij vanaf zijn veertiende jaar. Volgens klager is de tas niet te repareren.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat klager duidelijk en goed zijn klachten heeft verwoord. Klager kan thuis zorg ontvangen; de opname is niet proportioneel.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij het perspectief van klager wel begrijpt. Aangeklaagde vertelt dat hij zijn ervaring met een joint, waarbij het niet goed met hem ging, met klager heeft gedeeld. Hij zegt dat klager en hij een verschil van inzicht hebben. Naar zijn mening kan klager echt niet tegen een joint en reageert hij er volledig incoherent op. Klager gaat zwerven, rondlopen en veroorzaakt overlast, hetgeen hij achteraf is vergeten of anders ziet. Zijn stiefouders, burens en aangeklaagde vinden er wat van, terwijl klager zelf het echt heel anders ziet. Als klager heeft geblowd is er geen goed gesprek meer met hem te voeren. In de afgelopen drie weken heeft klager vrijheden gekregen waarop hij direct weer een jointje met een vriendje is gaan roken. Zodra klager de kans krijgt zal hij weer in de verleiding komen om een joint te roken.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat er volgens hem sprake is van een desorganisatie en een psychose bij klager. Klager ervaart het dat hij een proefkonijn is. Aangeklaagde is blij dat klager zijn verplichte medicatie neemt, dit krijgt hij in druppelvorm. Op de vraag naar toediening van medicatie in depotvorm antwoordt aangeklaagde dat de kans groot is dat dit gaat gebeuren, maar dat dit nog niet is besproken. Vooralsnog zal klager alleen als hij stopt of smokkelt met de medicatie een depot krijgen.

Gevraagd naar de prognose antwoordt aangeklaagde dat deze naar zijn oordeel niet goed is, tenzij de medicatie goed werkt. Zijn inschatting is dat klager, ondanks zijn overgevoeligheid voor jointjes, deze toch weer zal nemen. De medicatie zal niet minder maken dat hij jointjes zal nemen, maar aangeklaagde hoopt dat hij door de medicatie helderder kan nadenken.

Gevraagd naar de beschadiging van de tas van klager antwoordt aangeklaagde dat hij niet op de hoogte is van de aanleiding, maar dat hij werd gebeld door de verpleging dat klager op de grond werd gehouden en dat hij zich geïrriteerd uitte naar de verpleging en andere mensen op de afdeling, omdat hij drugs naar binnen zou proberen te krijgen. De verpleegkundige is van mening dat het gedrag van klager afdeling verstoring was en klager werd verzocht om naar zijn

kamer te gaan, waartegen hij zich verzette en de situatie escaleerde. Aangeklaagde begrijpt de emotie van klager, maar zegt dat het ook was opgelost als klager had meegewerkt. Op de vraag of aangeklaagde de tas heeft gezien antwoordt hij dat hij deze niet heeft gezien.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en de informatie van wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank op 13 februari 2023 afgegeven zorgmachtiging en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 29 april 2023 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 29 april 2023 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De waarnemend zorgverantwoordelijke heeft zich op 28 april 2023 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klager en hem onderzocht. Hij heeft op 28 april 2023 overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 29 april 2023 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem op 29 april 2023 schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie acht dat met wat op de zitting naar voren is gebracht en de informatie zoals opgenomen in de decursus voldoende aannemelijk is gemaakt dat zonder het opnemen in een

accommodatie, een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Klager is dreigend naar anderen, uit zich verbaal dreigend en heeft hij met een mes gezwaaid. Hij is ernstig verward en dreigt daardoor agressie van anderen over zichzelf af te roepen. Er is sprake van risico op (verdere) maatschappelijke teloorgang, daar het klager door de psychotische klachten niet lukt om voor zichzelf te zorgen; zo loopt hij bijvoorbeeld rond in met ontlasting en urine bevulde kleding. Er is sprake van verschillende wanen, die onder andere maken dat klager overmatig rondloopt, waardoor hij blaren op zijn voeten heeft. Er is ook sprake van blaren op zijn handen.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de voor wat betreft de verplichte zorg op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

De commissie is ten aanzien van de beschadigde tas van oordeel dat als er sprake is geweest van buitensporig geweld van de verpleging het in de rede ligt en passend is dat ... de schade vergoedt. Het ontbreekt de commissie echter aan informatie over de exacte wijze waarop en de mate waarin de verpleging klager met geweld naar diens kamer heeft gebracht. Daarmee kan de commissie niet tot een oordeel over de oorzaak van schade komen. Ook ontbreekt het de commissie aan duidelijke informatie over de exacte schade en of de tas kan worden gerepareerd. De commissie kan derhalve over deze klacht geen oordeel geven.

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. W.P Rijkssen, voorzitter,
Dhr. drs. R.J.P. Hazewinkel, psychiater,
Mw. drs. C.J.M.M. van de Gevel, algemeen lid

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvggz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.